

رہ پیمان پژوهش

آداب کتاب نویسی

چگونه کتاب بنویسیم؟

سید حسین اسحاقی

سرشناسه: اسحاقی، سیدحسین، ۱۳۴۱ -

عنوان و نام پدیدآور: آداب کتاب‌نویسی: چگونه کتاب بنویسیم؟/سیدحسین اسحاقی.

مشخصات نشر: قم: حوزه علمیه قم، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواران، مرکز نشر هاجر، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری: ۳۲۰ ص؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.

مسلسل: ۷۸۹ شابک: ۸-۲۴-۰۳۷۸-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه، ص. [۳۱۷]-۳۲۰.

موضوع: نگارش علمی و فنی / موضوع: خاطره‌نویسی / موضوع: داستان‌نویسی

شناسه افزوده: حوزه علمیه قم، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواران، مرکز نشر هاجر

رده بندی کنگره: ۱۳۹۴ الف/۵۳۹۹ PIR

شماره کتابشناسی ملی: ۴۰۶۱۳۷۰ رده بندی دیویی: ۸۰۸/۰۴۰

کتابخانه مجلس شورای اسلامی ایران

واحد مدیریت حوزه‌های علمیه خواران

نام کتاب: آداب کتاب نویسی

(چگونه کتاب بنویسیم؟)

نویسنده: سید حسین اسحاقی

ناشر: مرکز نشر هاجر، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواران

تعداد صفحات: ۳۲۰ صفحه / رقعی

نوبت چاپ: اول - تابستان ۹۴

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۱۰/۰۰۰ تومان

چاپخانه: نگارش

شابک ۸-۲۴-۰۳۷۸-۶۰۰-۹۷۸

آدرس: قم، بلوار معلم، مجتمع ناشران، واحد ۱۱۴

دفتر مرکزی: ۳۷۸۴۲۵۴۳ فروشگاه: ۳۷۸۴۲۵۴۴

پیامک ۳۰۰۰۲۱۴۴۴۰

Hajar@whc.ir Hajar.whc.ir

فهرست مطالب

۱۵	مطلع
۱۷	سپرده

فصل اول: کلیات و مبانی نگارش کتاب

۲۵	۱. شناسایی خواننده
۲۷	۲. مشخص کردن هدف
۲۹	۳. تعیین دامنه محتوا
۳۰	۴. مشخص کردن سرفصل‌ها
۳۰	۵. تعیین سازمان محتوا
۳۱	۶. نوشتن طرح کتاب
۳۲	۷. رعایت ویژگی‌های یک کتاب خوب
۳۳	

فصل دوم: نوشتن و نویسنده از نگاه دیگر

۳۵	الف) نوشتن از دیدگاه اسلام و اندیش‌ورزان
۳۷	نوشتن از دیدگاه نویسندگان مختلف
۳۸	ب) نویسنده کیست؟ نویسنده‌گی چیست؟
۳۹	ج) ارزش نویسنده
۴۰	د) تفاوت نویسنده با آدم عادی
۴۱	یک) هوشمندی و حساسیت
۴۱	دو) حس آگاهی‌بخشی
۴۳	سه) بی‌اعتنایی به موانع نویسنده‌گی
۴۳	چهار) اعتماد به نفس و احساس نویسنده‌گی
۴۵	ه) برخورداری از شرایط نویسنده‌گی
۵۱	و) ویژگی‌های نویسندگان خلاق و نوآور
۵۳	۱. نوآوری و دوستدار زندگی
۵۳	۲. کنجکاوی و افزون‌طلبی علمی
۵۳	

۳. خوش‌خو و دارای انگیزه رشد ۵۴
۴. نقدپذیری و صداقت در ابراز نظر ۵۴
۵. انسجام فکری و نظم در امور ۵۴
۶. استفاده از تمامی لحظات زندگی ۵۵
۷. عدم نیاز به تحسین دیگران نسبت به خودشان ۵۵
۸. استقلال داشتن و دوری از وابستگی و روابط ۵۵
۹. داشتن روحیه‌ای شاد و شادی‌آفرین ۵۵
۱۰. دوستدار طبیعت ۵۶
۱۱. حافظ سلامتی روح و جان خود ۵۶
۱۲. حافظ ارزش‌های فراقردی ۵۶
۱۳. لذت‌ها و نیازهای نوشته و نوشتن ۵۷
۱۴. چه بنویسیم؟ مسئولیت‌پذیری در نوشته و نوشتن ۵۹
۱۵. الزامات نوشتن ۶۲
۱۶. ساده‌نویسی و روان‌نویسی ۶۶
۱۷. یک، ساده، صریح و روشن نویسی ۶۷
۱۸. مختصرنویسی ۶۹
۱۹. نوشته‌های تخصصی و عمومی ۶۹
۲۰. چگونه یک کتاب یا کتاب داستان بنویسیم؟ ۷۱
۲۱. پایانه فصل، پنجره‌ای به انواع نوشتارها ۷۵

فصل سوم: فن‌های نوشتن خاطره‌نویسی

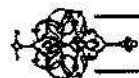
۲۲. خاطره‌نویسی ۷۷
۲۳. الف) تعریف خاطره ۷۹
۲۴. ب) فواید خاطره‌نویسی ۸۰
۲۵. ۱. ثبت بهترین لحظه‌های زندگی به کمک خاطره‌نویسی ۸۱
۲۶. ۲. ثبت مسائل مهم اجتماعی برای آیندگان از طریق خاطره‌نویسی ۸۱
۲۷. ۳. بهره‌گیری از تجربه ۸۱
۲۸. ۴. افزایش قدرت دیدن و شنیدن ۸۱
۲۹. ۵. افزایش مهارت در نوشتن ۸۲
۳۰. ج) موضوع خاطره ۸۲
۳۱. د) نوشتن خاطرات و تجارب خود ۸۳
۳۲. ه) نوشتن خاطرات، تجارب و زندگینامه دیگران ۸۴
۳۳. و) تفاوت خاطره و گزارش ۸۵

۸۵	مثال برای گزارش بازدید از مناطق جنگی
۸۵	مثال برای خاطره بازدید از مناطق جنگی
۸۶	خاطره‌نویسی دفاع مقدس
۸۷	ز) چگونگی خاطره‌نویسی
۸۷	۱. سوز
۸۷	۲. راوی
۸۸	۳. نوع خاطره
۸۸	۴. آغاز خاطره
۸۹	ح) زبان خاطره‌نویسی
۸۹	۱. زبانی گفتاری
۸۹	ویژگی‌های زبان گفتاری
۸۹	۲. زبان نوشتاری
۹۰	۳. زبان معیار
۹۰	ویژگی‌های زبان معیار
۹۱	ط) شروع خاطره به کمک عبارات کاشه‌ای
۹۳	ی) ویژگی‌های ساختاری خاطره‌نویسی
۹۳	۱. صمیمت زبان در خاطره‌نویسی
۹۳	۲. نثر خودمانی
۹۴	۳. برجستگی حوادث در خاطره‌نویسی
۹۴	۴. واقع‌گرایی در خاطره‌نویسی
۹۷	۵. مشخص بودن زمان و مکان در خاطره‌نویسی
۹۷	۶. روانی و روشنی در خاطره‌نویسی
۹۷	۷. داشتن ابتدا و انتها
۹۸	۸. خلاصه‌نویسی خاطره

فصل چهارم: شیوه‌های استعاره‌نویسی

۱۰۲	۱. الفبای قصه‌نویسی
۱۰۲	از کجا آغاز کنیم؟
۱۰۴	۲. تاریخچه قصه و داستان
۱۰۷	۳. تعریف داستان
۱۰۸	۴. انواع داستان
۱۰۸	قصه
۱۰۹	رمانس

- ۱۰۹.....رمان.....
- ۱۱۰.....داستان بلند.....
- ۱۱۰.....داستان نیمه بلند داستانی.....
- ۱۱۱.....داستان کوتاه.....
- ۱۱۳.....داستانک (داستان کوتاه کوتاه).....
- ۱۱۴.....داستان فیلمی / عکسی.....
- ۱۱۵.....تفاوت داستان کوتاه با داستان بلند.....
- ۱۱۶.....آموزش داستان‌نویسی کوتاه.....
- ۱۱۷.....خواندن داستان، اولین گام در نوشتن داستان کوتاه.....
- ۱۱۸.....آشنایی با ویژگی‌های داستان کوتاه، گام بعدی.....
- ۱۱۹.....آشنایی با سبک‌های داستان کوتاه در گام سوم.....
- ۱۱۹.....الف) عناصر و اجزای داستان.....
- ۱۱۹.....ب) موضوع داستان.....
- ۱۲۰.....۲. سوز یابی.....
- ۱۲۶.....ب) بازآفرینی حوادث.....
- ۱۲۶.....ووجه مهم حوادث داستان.....
- ۱۲۷.....ارتباط حوادث با داستان.....
- ۱۲۷.....ایجاد انتظار یا صمیمیت در مخاطب.....
- ۱۲۸.....ج) انتخاب پیام یا هدف داستان.....
- ۱۲۹.....د) طراحی.....
- ۱۳۲.....خطّ طرح چیست و چرا به آن نیاز داریم؟.....
- ۱۳۲.....خطّ طرح چیست؟.....
- ۱۳۴.....نیاز یابی نیازی از خطّ طرح.....
- ۱۳۵.....ویژگی‌های یک پیرنگ فنی.....
- ۱۳۷.....چهار ویژگی برای نوشتن طرح.....
- ۱۳۷.....ه) بخش‌های مختلف داستان کوتاه.....
- ۱۳۷.....یک) آستانه.....
- ۱۳۹.....دو) میانه.....
- ۱۳۹.....سه) پایانه.....
- ۱۴۰.....و) عناصر ساختاری داستان.....
- ۱۴۰.....۱. گره‌افکنی.....
- ۱۴۲.....انواع گره‌افکنی.....
- ۱۴۲.....۲. کشمکش.....

۱۴۴	۳. تعلیق
۱۴۴	۴. بحران
۱۴۵	۵. اوج
۱۴۶	۶. گره‌گشایی
۱۴۶	نقطه بسته
۱۴۶	۷. شخصیت پردازی
۱۴۹	۸. صحنه پردازی
۱۵۰	صحنه و صحنه پردازی
۱۵۱	تأثیر صحنه در عناصر دیگر داستان
۱۵۱	وظایف صحنه
۱۵۲	اجزای صحنه
۱۵۲	شیو صحنه پردازی
۱۵۳	۹. فضا سازی
۱۵۵	۱۰. زاویه دید
۱۵۵	۱. اول شخص (م - م)
۱۵۶	۲. دوم شخص (تو - ی)
۱۵۶	۳. سوم شخص (او - د)
۱۵۷	۴. نامه نگاری
۱۵۷	۱۱. انواع گفتگو (دیالوگ) در انواع ادبی
۱۵۷	۱. گفتگو در نمایشنامه
۱۵۸	۲. گفتگو در فیلمنامه
۱۵۸	۳. گفتگو در حکایت و قصه
۱۶۲	۱۲. عنوان داستان
۱۶۳	آسیب شناسی نگارش داستان کوتاه
۱۶۴	۱. عدم تعادل، سرچشمه داستان
۱۶۴	۲. سیر داستان
۱۶۴	۳. ایجاد پرسش
۱۶۴	۴. مدیریت اطلاعات
۱۶۵	۵. تصویر به جای تلقین
۱۶۵	۶. پایان غیر قابل پیش بینی
۱۶۵	۷. پیچیدگی طرح
۱۶۶	۸. تقسیم های نابجا
۱۶۶	چگونه می توانیم یک داستان بنویسیم؟

- یک دفتر برای نوشتن ۱۶۷
- چه بنویسم؟ ۱۶۷
- خوب دیدن وقایع ۱۶۸
- درباره چه بنویسم؟ ۱۶۹
- سخت‌گیری نکردن ۱۷۱
- ویژگی‌های یک قصه خوب و جگونگی تولید آن ۱۷۱
۱. خدا محوری ۱۷۱
۲. عبرت‌انگیزی ۱۷۲
۳. کشش، جذابیت و گیرایی ۱۷۲
۴. طبیعی، منطقی و قابل قبول بودن روال داستان ۱۷۳
۵. گام دوم ۱۷۳
۶. عفت قلم ۱۷۳
۷. تعریف در نوشتن ۱۷۳
۸. برخورد ایشای با نائل ۱۷۴
۹. پایبندی به اصل و داستان‌نویسی ۱۷۴
- الف) طرح داستان ۱۷۴
- ب) شخصیت پر دار ۱۷۶
- ج) اسم داستان ۱۷۷
۱۰. یکدست بودن نوشته ۱۷۷
۱۱. انتخاب موضوع مناسب برای داستان ۱۷۷
۱۲. نثر یا زبان قصه مناسب ۱۷۹
- الف) انتخاب صحیح و دقیق کلمات ۱۷۹
- ب) تازگی و زنده بودن ۱۸۰
- ج) بی‌پیرایگی ۱۸۰
- ه) ایجاز ۱۸۰
- و) یکدستی نثر ۱۸۱
- ز) تناسب نثر با موضوع قصه ۱۸۱
- ح) غنا ۱۸۱
۱۳. مبارزه با قفل شدن ذهن ۱۸۲
- طوفان ذهنی، راهی برای خلاصی از گره‌های داستانی ۱۸۳
۱۴. توصیه‌ای چند به نویسندگان ۱۸۷
- مروری بر دلائل جذابیت و موفقیت کتاب داستان «دا» ۱۸۹
- «دا»، خاطره یا داستان؟ ۱۹۲

۱۹۳	نحوه نوشتن طرح کلی داستان
۱۹۴	«دا» زمان یا داستان؟
۱۹۶	ظرایف مستند نگاری جنگ
۱۹۷	زندگی خواننده با راوی!
۱۹۹	رنگی از زندگی

فصل هجدهم: ضرورت و فرایند خلاصه‌نویسی

۲۰۱	تفاوت تلخیص با بازنویسی و بازآفرینی
۲۰۸	دلایل بردن خلاصه‌نویسی
۲۱۱	ابزار کار خلاصه‌نویسی
۲۱۲	روش‌های مختلف خلاصه‌نویسی
۲۱۲	علامت‌گذاری و خط‌کشی در جملات
۲۱۳	حاشیه‌نویسی
۲۱۳	یادداشت‌برداری
۲۱۴	مزایای خلاصه‌نویسی
۲۱۴	نکات مهم و قابل توجه برای خلاصه‌نویسی
۲۱۵	اشتباهات رایج در خلاصه‌نویسی

فصل نهم: مبانی و روش‌های کتاب‌نویسی کودکان و نوجوانان

۲۱۷	تعریف ادبیات کودک و نوجوان
۲۱۹	تاریخچه ادبیات کودک
۲۲۰	ادبیات کودک در جهان
۲۲۱	ادبیات کودک در ایران
۲۲۴	ویژگی‌های ادبیات کودک و نوجوان
۲۳۰	۱. واقع‌گرایی
۲۳۲	۲. منع پیش‌داوری‌های غیرمنطقی
۲۳۳	۳. واداشتن کودک به سازندگی و کار
۲۳۵	مهم‌ترین اهداف ادبیات کودک و نوجوان
۲۳۵	آسیب‌شناسی فضای ادبیات کودک و نوجوان در کشور
۲۴۲	درون مایه مرگ در ادبیات کودک
۲۴۲	مرگ موضوع اصلی یا فرعی
۲۴۳	داستان واقعی یا داستان خیالی
۲۴۳	چه کسانی در داستان‌های کودکان می‌میرند؟

۲۴۳	چرا شخصیت‌های داستان می‌میرند؟
۲۴۴	گونه‌شناسی ادبیات کودکانه
۲۴۴	شیوه انتخاب کتاب برای کودکان
۲۴۹	سختی نوشتن برای کودکان
۲۵۰	ارزش نوشتن برای کودکان
۲۵۳	درست‌نویسی برای کودک و نوجوانان
۲۵۵	قالب‌ها و ارزش هنری ادبیات کودک و نوجوان
۲۵۹	ویژگی‌های ادبیات کودک و محورهای سازنده آن
۲۶۸	ملاحظات فنی برای نوشته‌های خوب
۲۷۰	انواع کتاب‌های تصویری
۲۷۱	ضوابط ارزیابی کتاب‌های تصویری
۲۷۲	شیوه‌های ارزیابی منابع کودکان و نوجوانان
۲۷۲	۱. کیفیت محتوا
۲۷۲	۲. کیفیت ساخت پرداخت
۲۷۲	۳. کیفیت نگارش
۲۷۳	۴. کیفیت تصویر
۲۷۳	۵. کیفیت ارائه
۲۷۳	بازبینی یا نقد کتاب
۲۷۴	نقد کتاب در سه جهت
۲۸۲	داستان
۲۸۲	درون مایه
۲۸۳	طرح داستان یا پیرنگ
۲۸۳	سبک
۲۸۴	فضا زمان و مکان
۲۸۴	زندگی‌نامه
۲۸۵	تاریخ و آثار غیر داستانی

فصل هفتم: نقد و بررسی داستان

۲۸۷	تعریف
۲۹۰	پیشینه
۲۹۰	نوع‌های کلی
۲۹۱	پاپیروس مصر
۲۹۱	پاپیروس مصر

۲۹۱	سایر تومارها
۲۹۲	کدکس
۲۹۲	اصول نگهداری کاغذ
۲۹۴	چاپ
۲۹۵	کتاب الکترونیکی
۲۹۶	کتاب شفاهی
۲۹۷	اجزای کتاب
۲۹۷	ساختار کلی کتاب
۳۰۲	اندازه کتاب
۳۰۳	روش‌های چاپ کتاب
۳۰۳	چرایی چاپ کتاب
۳۰۴	مراحل چاپ کتاب
۳۰۸	آشنایی مختصر با انواع قراردادها با اشعارات
۳۰۸	۱. قرارداد نوع اول: خرید انحصاری اثر
۳۰۸	۲. قرارداد نوع دوم: واگذاری اثر به اشعارات
۳۰۹	۳. قرارداد نوع سوم: واگذاری چاپ اول به اشعارات
۳۱۰	۴. قرارداد نوع چهارم: سرمایه‌گذاری مؤلف
۳۱۱	جدول هزینه‌های چاپ کتاب
۳۱۴	واپسین کلام
۳۱۷	فهرست منابع